

Az Újság

6 évf. - 237 szám

független politikai napilap

SALONTA, 1934.
október 21.

vasárnap

Előfizetési árak: Helyben 1 óra 25 Lei, vidékre:
35 Lei. -- EGYES SZÁM ÁRA: 1 LEUSzerkesztésért felelős:
GAÁL SÁNDORSzerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA PIATA UNIRII No 13.

Kovács Béla résztvesz a városok kongresszusán

Salonta város tanácsa tegnap tárgyalta a városok kongresszusának ügyét, ugyanis október 26—28. napjain Aradon tartják meg ezt az értekezletet, melyen az összes polgár-

mesterek részt vesznek. A tanács úgy határozott, hogy Salonta képviselőjében Kovács Béla polgármester vesz részt a kongresszuson.

December 31-ig meghagyják Mezey Lidiát állásában

Salonta város tanácsához Mezey Lidia villanytelepi tisztviselőnő azzal a kéréssel fordult, hogy továbbra is hagyják meg állásában. A tanács tegnapi ülésén újból foglalkoztak a

kéréssel s úgy határoztak, hogy a kitűnő tisztviselőnőt 1934. december 31-ig meghagyják állásában azzal, ha a nyelvvizsgát utólag leteszi.

Megkezdődött a kisanant konferencia

Belgrád. Mintegy 400 belöldi és külföldi újságíró gyűlt össze Belgrádban, hogy jelen legyen a három kisanant állam külügyminisztereinek találkozásán. Titulescu elnöklete alatt ült össze a kisanant konferencia, mely több mint két óra hosszáig tartott. Az eredményről nem adtak információt a sajtónak. Csupán annyit tudtak meg, hogy Carol király a konferencia után Pál regens jelenlétében fogadta Titulescu külügyminisztert, aki tájékoztatta

az uralkodót a tárgyalásokról.

Az újságírók megállapítottak annyit, hogy a

helyzet sokkal enyhébb, mint azt az újságcikkek után várni lehetett. Most már senki sem említi a Magyarországnak küldendő ultimátumot.

Paul Boncour volt francia hadügyminiszter elutazott Belgrádból és Bucarestbe érkezett.

Kimutatás az állammal szemben fennálló követelésekről

Salonta város vezetőségéhez a belügyminisztériumtól leirat érkezett, mely szerint a városnak részletes ki-

mutatást kell készíteni az állammal és az egyes minisztériumokkal szemben fennálló követeléseiről.

Gömbös magyar miniszterelnök megérkezett Varsóba

Legújabb varsói jelentés szerint Gömbös Gyula, magyar miniszterelnök odaérkezett. A Gazeta Polska munkatársának nyilatkozott s kijelentette, hogy örömmel lép a lengyelek földjére, mert Magyar- és Lengyelország

között régi barátság áll fenn. Pilsudszky marsall erős kézzel vezeti az ország ügyeit és éppen ezért hódoló elismerés jár részéről a kiváló lengyel államfőnek.

Lebrun távirata II. Petár királyhoz

Legújabb belgrádi jelentés szerint Lebrun elnök elutazott Belgrádból. A jugoszláv határról táviratot intézett II. Péter királyhoz, akit arról biztosított, hogy a Franciaország és Jugoszlávia közötti barátság most még mélyebb, egyben az eseményeket mélyen elítéli.

Göring nem megy Rómába

Belgrádi legújabb jelentés közli, hogy Göring még Belgrádban van. Nyilatkozatában kihangsúlyozta, hogy nem megy Rómába, hanem egyenesen haza, Berlinbe.

Betiltották a budapesti „Magyarság“-ot

Budapest. A „Magyarország“ c. napilapot 4 napra betiltották, mert egy olyan cikket közölt, mely Magyarország külpolitikai érdekeit sérti.

A marseillei merénylet két gyanúsítottja öngyilkosságot követett el

Párisból jelentik: Fontainebleau és Corteneu között, az országuton a csendőrök feltartóztattak egy autót, amelyben egy 30 év körüli feltűnően szép nő és egy fiatalembert utaztak, de a csendőrök előtt nem tudták magukat igazolni. A csendőrök erre be akarták őket kísélni, de közben mindketten revolvért rántottak és agyonlőtték magukat. A csendőrségnek az a gyanuja, hogy ők is összekötésben állottak a marseillei királygyilkosokkal.

Jóváhagyta a tanács a „Korona“ bérleti szerződését

Salonta város tanácsa tegnapi ülésén jóváhagyta a „Korona“ szálló és étterem bérleti szerződését.

**Vasárnap
este
9 órakor**

a Törekvés pazar táncestélye

**aKaszinóban
Kellemes
szórakozás!**

Egészségügyi razziák Salontán

Arról értesülünk, hogy az egészségügyi hatóság, a város és rendőrség a jövőben nagyarányú egészségügyi razziákat rendez a piacon, hogy

az egyes árucikkek, illetve azok tartása megfeleljen az egészségügyi követelményeknek.

Nagyarányú éhségfelvonulás Franciaországban

Az északfranciaországi megyék munkanélküli tömegei elindultak napok óta tervezett éhségfelvonulásukra. A munkanélküliek felvonulásának célja Lille városa s itt akarnak tüntetni a kormány gazdasági politikája ellen.

Az éhségfelvonulás megkezdődött, a munkanélküliek egy része azonban a rossz időjárás miatt már visszafordult. A munkanélküliek, akik minden fel-

szerelés nélkül indultak el, jobbnak látták egy nappal elhalasztani az indulást, azután meleg takarókat szereztek és

mozgókonyhákra is szert tettek, amelyek szünet nélkül főzik a levest.

A menetoszlopok egy-egy tábori konyha körül csoportosulnak s így haladnak az ezrekre menő tömegek Lille felé.

Influenza járvány Salontán

Arról értesülünk, hogy a hirtelen hideg időjárás folytán Salontán influenza járvány lépett fel. Egyelőre nem veszélyes, de mindenestre óvatosságra

kell lenni. Aki megfázik, meghűl, jó izzasztót vegyen be s maradjon a meleg szobában.

Köszönet Salontának a tengerésznapi gyűjtésért

Bizonyára emlékszik a közönség tengerésznapra, mely alkalommal a városban uccai gyűjtést rendeztek. Ma a tengerészetügyi főhivataltól a városhoz

igen megleghangú köszönőlevél érkezett, melyben köszönetet mondanak a gyűjtött és beküldött 440 lejért.

Ma este 7 óráig kérjük a tippszelvények beadását

Lapunk mai számában jelenik meg a Törekvés NSC tipp-verseny 4-ik szelvénye.

Kérjük a tippelőket, hogy ma **szombaton este 7 óráig adják be a szerkesztőségbe a kitöltött 4 drb. szelvényt.**

A szelvényre a nevet, lakáscímet és a tippet kell írni, t. i. az eredményt **gólok számában kifejezve.** Aki ma, szombaton este pont 7 óráig

nem adja be a tippszelvényt, nem vehet részt a pályázaton.

Ime, a díjak:

Első díj 4 elsőrendű jegy az Uránia mozgóba és 2 elsőrendű jegy a Kinizsi-NSC bajnoki mérkőzésre.

Második díj 2 elsőrendű jegy az Uránia mozgóba és 1 jegy a Kinizsi-NSC bajnoki mérkőzésre.

Harmadik díj 1 jegy az Urániába, vagy 1 jegy a sporttelepre.

Az eredményt a hétfőn megjelenő Az Ujság-ban hirdetjük ki s a nyertesek a mozijegyekre, valamint a sportjegyekre szóló utalványokat szerkesztőségünkben a kihirdetés után azonnal átvehetik.

A Magyar Párt

ifjúsági szakosztálya 28-án a Magyar Házban matinét rendez. A műsor keretében kiváló oradeai szereplők is fellépnek.

Mi ujság a városházán?

— Salonta város tanácsa tegnapi ülésén tudomásul vette, hogy Bereczky Ferencet áthelyezték a kórházhoz, míg Foris Zoltán Bereczki helyére, a leltárhivatalhoz került.

— A tanács több segély kérelmet intézett el.

— A tanács elhatározta, hogy az árvaház épületét kijavíttatja.

— Dumitru Siladi épületanyagot ajánlt megvételre a városnak; 20 mázsa búzát kapott annakidején Siladi s ezzel a vételár ki-egyenlítést nyert.

— Kondor Imre elnyerte a magyar állampolgárságot s így törölték a román állampolgárok lajstromából.

— Neszmírák Gyula 28 ikára a Redut kistermét kérte. A tanács a kérelmet teljesítette.

Ma, szombaton este

disznótoros vacsora a Koronában!

Átalány (pauszál)

fürdőkurák Budapesten

Budapest három világhírű gyógyfürdője: Szent-Gellért-Gyógyfürdő, a Szent-Lukács-Gyógyfürdő és a Margitszigeti Gyógyfürdő és Szanatórium, valamint a svábhegyi Szanatórium is bevezette a művelt nyugaton oly népszerűvé és közkedvelté vált átalány fürdőkurákat. A kurázó vendég igen kedvezményes egységes áron kapja meg mindazt, ami a fürdő kurájához kell: lakást, ellátást, gyógyfürdőket, ivókurákat, orvosi kurairányítást, azonkívül ingyenes vizumot, a magyar vonaton féláru vasúti jegyet oda és vissza stb. stb. Az összes költségek az utolsó bantig egységes összegben egyszerre fizethetők ki, ami lehetővé teszi a biztos költségszámítást és pénzbeosztást. Ezen pausálkurákat ismertető mai hirdetésünket olvasóink figyelmébe ajánljuk.

Ma, szombaton este disznótoros vacsora Kincses Imrénél!

Egy érdekes akta...

Salonta város vezetéséhez igen érdekes igazságügyminiszeri akta érkezett. Popovics Sándor salontai születésű egyén iránt érdeklődnek. Popovics Salontáról Németországba költözött s 1922 óta különféle hajókon teljesít szolgálatot. Állampolgársági ügye iránt érdeklődnek, mert nem akar hazajönni Németországból, azt állítja, hogy német állampolgár, holott az aktából kiderül, hogy még nem nyerte el a német állampolgárságot.

Alföldy tánciskolája megnyitott a Redutban!

Jó házból való fiúk tanulónak felvételnek. Róth Ármán cég.
ELADÓ Str. Bratianu 1 szám alatt egy fűszer berendezés.

Tipp-szelvény IV.

Törekvés—NSC bajnoki mérkőzés

eredménye lesz.

Név

lakás

Borzalmas kettős rablógyilkosság

Nyiregyházáról jelentik, hogy a közelben levő Taktakéz község határában, gróf Andrássy Géza birtokán egy 20 év körüli, jól öltözött fiatalember holttestét találták, amelyen fojtogatás nyomai és husz hatalmas seb volt.

Alig három kilométernyi távol-

ságban hasonló körülmények között egy uriasan öltözött nő holttestét fedezték fel. Egészen bizonyos, hogy a két holttest között összefüggés van és mindkettőt egy és ugyanaz a társaság ölhette meg. A titokzatos ügyben a csendőrség erélyesen folytatja a nyomozást.

SPORT Törekvés-NSC

Holnap d. u. 3 órakor kétségkívül nívós mérkőzésben lesz része a közönségnek. A magunk részéről arra kérjük egy a Törekvés, mint az NSC játékosait és a közönséget, hogy ezen a mérkőzésen őrizze meg nyugalma, fensőbbiségét, senki se üljön fel egyes emberek heccelődésének, ne ragadjon el a szenvedély senkit. A sport úgy szép, ha szívet-leléssel, tudással adják. Meg kell mutatnunk, hogy nemesen gondolkodunk. Ha ez a mérkőzés mentes lesz a durvaságtól, ha a közönség méltó módon viselkedik, akkor mi, a sportbárá hűvei büszkének leszünk rá.

Azok az emberek, akik csak heccelődni és verekedni akarnak, inkább maradjanak otthon, szól ez a figyelmeztetés főleg az éretlen tacsókóknak!

Ugy a Törekvés, mint az NSC nagy ambícióval készül a találkozóra. Bíró Racz (Oradea) lesz.

A mérkőzést pontosan kezdik. Bizonyos, hogy a komoly közönség nagyszámban vesz részt ezen a bajnoki találkozón.

Holnap, vasárnap délelőtt 11 órakor NSC játékosgyűlés.

A rendőrségről

— A tegnapi helipiacon több berugott egyént előállítottak a rendőrök.

— Néhány egyént lopási kísérlet miatt vontak felelősségre.

Olcsó és kényelmes puszálkurák

A 3 gyógyhét Budapesten

jegyfüzettel a Szent Gellért gyógyfürdőben
Szent Lukács gyógyfürdőben
Margitszigeti gyógyfürdőben és szanatóriumban
Svábhegyi szanatóriumban

A jegyfüzet az alábbi szolgáltatványokat tartalmazza: Ingyenes és utólagosan beszerezhető vizum, 50 százalékos kedvezmény a magyar vasutakon oda és vissza, három hétig tartó szállodai ellátás, egyágyas szoba központi fűtéssel és folyó melegvízzel, naponta háromszori, szükség szerinti diétás étkezés a szükséges összes gyógyfürdők és gyógytényezők használata, orvosi felügyelet, adók, gyógydíj, az összes borra való, egy teljesen díjmentes és egy kedvezményes autókörjárat Budapest látványosságainak megtekintésére.

A huszonegy napra szóló jegyfüzet ára 390 pengő. Kisérő részére a jegyfüzet 15 százalékkal olcsóbb.

A 3 gyógyhét Budapesten az
Az Újság kiadóhivatala útján
szerezhető be.

CENTRAL MOZGÓ

Ma, szombat este 9.
vasárnap 7 és 9

Az őszi szezon leggyönyörűbb kiállítású
zenés vígjátéka

MADONNA HOL VAGY ?

Főszerepben: LIANE HAID

Legújabb világhíradó!

Rádióműsor

Vasárnap, október 21.

B u c u r e ș t i

17:50 Román zene
20 Rádiógyetem
21 Munteanu Zsófia énekel
22:20 Kabaré

B u d a p e s t

11 Református istentisztelet
12 Róm. kat. istentisztelet
4:50 Énekkar
7 Elbeszélés
7:35 Cigányzene
9 Vidám est

Hétfő, október 22.

B u c u r e ș t i

14:40 Könnyű lemezek
18 Rádiózenekar
20:45 Felolvasás
21 Vonósnygyes

B u d a p e s t

7.45 Torna
11 Felolvasás
1 Déli harangszó
5 Diáktélóra
6 Előadás
8:20 Cimbalom
8:50 Előadás
9:30 Hangverseny
12 Cigányzene

Bende Emmi tánc tanárnő

holnap, vasárnap d. u. 5 kor tánc-
kolont rendez a Redut kistermé-
ben. Tisztelettel meghívja Salonta
tánc kedvelő ifjúságát.

Felhívás a tartalékos tisztetekhez

Vasárnap október 21 én Oradean
a tartalékos tiszték gyűlést tartanak.
Debău Joan rendőrfőnök felhívja a
helybeli tartalékos tiszteteket, hogy
vegyenek részt a gyűlésen.
Indulás Salontáról holnap reggel
9 kor az autóbusszal.

Ma, szombat este filléres
táncestély Jámber István
tánciskolájában, a Kaszinóban

A SZÉCHENYI kertben 450 □-öl szőlő
és gyümölcsös föld eladó. Értekezni lehet Str.
Vlahuta (Patai u) 6. szám alatt.

KIADÓ Rákóczi ut 64. sz. alatt 2 szoba,
konyha. Ert. Str. Reg. Ferdinand (Rákóczi) 62.

A Ref. Leányszövetség felhívása

Aki jóízűen nevetni, tanulni, szórakozni akar, aki egy feledhetetlenül kedves estét szeretne tölteni, az ne mulassza el a vasárnap este 9 órai kezdettel a Redut nagytérképben a Ref. Leányszövetség által rendezendő kulturesten megjelenni. A Leányszövetség ünnepélyei a legjobban sikerültek s gazdag és változatos műsorok sokszínűségével a legkellemesebb visszhangot keltették nagyszámú érdeklődő és pártoló közönségünk lelkében. Sohasem nyereségre törekedtünk, hanem arra, hogy áldozatok árán is megnevetessük azokat, akiknek már meg is fagyott ajkukon a mosoly tavasza és gazdagítsunk másokat. A salontai közönség óriási tömege ösztönösen megérezte ezt minden egyes alkalommal, aminek legragyogóbb bizonyosságai az esetről-esetre zsufolóság megtelt termek voltak.

A 21-iki előadásunkon ismét olyan válogatott programmal lépünk kedves közönségünk elé, amellyel honorálni és tovább lelkesíteni akarjuk ezt az elismerést.

Köztünk lesz Zagoni Dezső Oradeáról, aki a nagy Rákóczi hűségese bújdosó társáról: Zagoni Mikes Kelemenről tart előadást.

Itt lesz Pázmány Ferenc, aki legutóbbi salontai szereplése alkalmával egy csapásra meghódította Salonta közönségét.

K. Komor Emma betanításában és rendezésében 2 egyfelvonásos vigjáték kerül színre. Aki sohasem nevetett, az nevetni fog most. Nagyon kérjük kedves közönségünket a pontos megjelenésre, mert tekintettel a már is óriási nagy érdeklődésre és arra, hogy előadásunkat egy 2 napos konferencia előzi meg, melynek nagyszámú résztvevői mind megjelennének előadásunkon, a későn érkezőknek nem lesz módunkban helyet biztosítani. Műsor megváltás: fenntartott hely 30, I. hely 20 lei, II. hely 15 és III. hely 10 lei.

Szeretettel hív és vár mindenkit a
REF. LEÁNYSZÖVETSEG.

Eladó

Str. Regina Maria
(Aradi ut) 16. sz.
tehermentes

sarokház

két üzlethelyiséggel,
négy szobával
lakással.

Előadások -- Mulatságok

Tagadhatatlan, hogy itt van a szezon. Mármost a mulatságok szezonja. Alábbiakban ismertetjük ezeket:

Ref. kulturest

lesz vasárnap a Redutban. Az ünnepélyt lapunk más helyén ismertetjük.

Jparoskör megnyitása

vasárnap délelőtti ünnepélyes keretek között lesz.

Törekvés teaest

vasárnap a Kaszinóban. Nagy érdeklődés van iránta. Meghívókat bocsájtottak ki.

A Törekvés teaestén hölgyek 15, kisézők 10 leit fizetnek a teaért.

NSC teaest

28-án, vasárnap lesz a Redut emeleti termében. Széleskörben nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta.

Ref. leánykonferencia

szombaton és vasárnap. Sokan vesznek részt más városokból is.

FIGYELEM! BÁNÁTI anyagom megérkezett, kofferokat, fatartókat, ruhás és piaci kosarakat a legjobb anyagból készítek, Csász Béla kosárfonó, Str. Vaida Voevod (Villámucca) 9.

7-7

KÉPEK A MAGYAR TÖRTÉNELEMBŐL

Irta: INCZE BÉLA

II. Géza. — III. Béla. — Imre. —
II. Endre. (András)

A király gonosz tanácsadója, rossz szelíme: Dienes nádor a jó pénzt beszédve, ahelyett sokkal értéktelenebbet veretett, az elvont aranyat és ezüstöt elsikkasztva. Társai voltak az országrablásban a meráni idegenek hadának és a gonosz kapzsiságu nádornak a Fuggerek és Fortunátus (Szerencsés) Imre bankárok, akik a saját zsebök megtöltésével az országot a romlásba, a népet a végső nyomorba vitték.

Ennek a következménye volt aztán, hogy amikor a király Halics (a mai Galicia) elfoglalására indult, az egész országban végső nyomorra juttatott nép, több főúr vezetésével, föllázadt. A lázadást a király helyettese, az erélyes nádor, Bánk bán elnyomta ugyan, de amikor Gertud királyné és annak öccse Ottó az ő családi boldogságát is megsemmisítette sőt élete ellen is tört, saját maga büntette meg a gonosz utót, amikor a kezéből kicsavart törrel leszúrta.

A visszatérő király, megdöbbenésében, Bánkot nem merte büntetés alá vonni, ellenben az összeesküvés fejeit, köztük Petur (Péter) bihari főispánt, kivégeztette.

Bánk tragédiáját, Katona József, kecskeméti születésű nagy drámaírója a magyar nemzetnek örököltette meg „Bánk Bán” című szomorujátékában, amelyik 1821-ben került először színpadra, a kolozsvári Nemzeti Színházban és amelyik ma is a legkitünőbb színpadi alkotása a magyar Geniusnak, úgy szerkesztésében, mint a nyelvében megnyilatkozó fenséges stílus folytán — és minden tekintetben versenyez a Shakespeare örökbecsű tragédiájával.

Az összeesküvésnek nagy jelentőségű eredménye is volt: az 1222-ben kiadott, úgynevezett „Arany Bulla” (a rajtacsüggő arany pecsétről nevezték így), amelyet a király a nemesség követelésére adott ki, biztosítván annak jogait, még a királlyal szemben is, akit a nemességnek joga volt fegyverrel is megtámadni, ha az alkotmányt megsértette. Ez a fontos alapokmány, amelyet csak hét évvel előzőtt meg az angol nemzetnek 1215-ben kiadott „Magna Charta”, — alapja és védelme lett, a későbbi századokban is, a magyar nemzet alkotmányának. Erre hivatkozva indítja meg az ellenállást és áll talpra jogaiért a magyar nemzet mindig, ha közszabadságait, alkotmányát, a zsarnoki önkény elsikkasztja, elnyomja.

II. Endre, királysága alatt végre Szentföldi utjára tett ígéretét is beváltja és keresztet hadjáratot vezet a szentföldre. Minthogy azonban a Táborhegyi csatából elkésett, más eredménye vállalkozásának nem volt, minthogy megfűrdött a Jordán folyó vizében és címei közé fölvette a „Jeruzsálemi Király” nevet. Ezt a címet a magyar királyok mindvégig használták.

II. Endre leánya, Erzsébet, a thüringiai grófhöz ment nőül és legendás jótekonysága érdeméül, később, szentté avatott. Ő a negyedik szent az Árpád-házból. Magyarországi Szent Erzsébet névvel.

Vége

Ma, szombaton este az Izr. Nőegylet és Aviva-Barisszia

nagyszabású szezonnyitó tea estje a Kereskedelmi Kör helyiségében, mely iránt város-szeret érdeklődés nyilvánul meg. Az estély rómivel és bridgel van egybekötve, lesz büffe. A teaest háziasszonyai: Ifj. Ellmann Jánosné, Farkas Jenőné, Farkas Kálmánné, Fuchs Sándorné, Guttmann Miksáné, Katz Józsefné, Kardos Józsefné, dr. Nébel Ábrahámné, dr. Nébel Ábrahámné, dr. Pollák Emilné, Preisz Dénesné, Szántó Mártonné és Szilas Sándorné.

Külön meghívókat nem bocsátanak ki és ezúton hív meg minden érdeklődőt a RENDEZŐSÉG.

Meghívó

A Ipartestület vezetősége október 21-én, vasárnap d. e. 11 órai kezdettel tartja az Iparos Otthon Olvasó-Körének megnyitó ünnepélyét a mozi helyiségben. Minden iparost és az iparos ügyek iránt érdeklődőt meghív és szívesen lát.

MŰSOR:

1. Elnöki beszédet mond Hunyadi Géza ipt. elnök.
2. Haladás és kultúra. Előadó Kiss Bertalan, Oradea.
3. Alkalmi beszédet mond Halasi Andor, ipt. ügyész.
4. Egy iparos az iparosokhoz. Előadó Moskovitz Izidor ipt. alelnök Arad.

Női bársony és filc kalapok,

őszi újdonságok megérkeztek! Szvetterek, pulloverek, zsemperek, gombok nagy választékban, olcsó gyári árban. Előnyomda modern mintákkal felszerelve. Kézimunkák, kellékek minden izlésnek megfelelően!

Rubinné, Minerva áruházában

Jelentkezzenek az összes autó és motorkerékpár tulajdonosok

A rendőrség közli, hogy hétfőn reggel 8 órakor az összes autó és motorkerékpár tulajdonosok jelentkezzenek, hogy tudomásul vegyék a legújabbban érkezett és ezen járművek sorozására vonatkozó rendeletet.

Azok, akik nem jelentkeznek hétfőn, azaz október 22-én nem mentesülnek a törvényes következmények alól.

A vakok intézetének át- irata Salonta városához

A cluji vakok intézete átirta Salonta város vezetőségéhez vak gyermekek felvétele ügyében. Mindennemű tudnivalót ad Bordás László jegyző (város-háza em. 16. sz. szoba.)

Erősen folyik az utak javítása

Salonta város tanácsának tegnapi ülésén tudomásul vették, hogy az utak javítása erős tempóban folyik.